

je treba pogosto prenoviti s frišnim, kadar je prvi že segret.

Peteržilj je dobro zdravilo zoper zapiranje vode. Skuha se ga in precedi, potem pa dodá za 30 gramov solitarja, kar se živini naenkrat vlije v gobec. Zdravilo to je po potrebi ponavljati, v sili je treba konjem še puščati v tej bolezni.

Prah iz jelovih storžev. Nekateri živinorejci na gornjem Štajarju jako obratajo omenjeni prah kot izvrsten poboljšek zraven soli za živino. Storži se naberejo okoli Velikega Šmarna, ko so najbolj smolnati. Shranijo se na zraku, da se dobro presuše. Potem se otolčejo v prah in tega prahu se daje zraven soli in otrobov po dvakrat na teden živini. Dobro je tudi zraven pridejati drobno zrezanega pelina, encijana ali kolmoža.

Nekateri napravljajo tudi prah iz jelovega mladiča (enoletnih vejic). Naberejo tega, lepo posuše in stolčejo v prah. Rabi se, kakor prej omenjeni.

Retkev se priporoča kot zdravilo zoper kašelj pri ovcah. Nareže se je v tanka kolesca, nekoliko opeče in potem shlajena daje ovcam. Še boljše baje je, če se dodá nekoliko zelenih orehovit lupin, katere se ob svojem času v ta namen shranijo na zračnem prostoru. To zdravilo priporočajo tudi kot sredstvo proti metljajem v drobu. (Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 11. septembra v Loki, pri Sv. Antonu v Slov. gor. in v Rušah. Dne 13. sept. v Šmarjah, pri Sv. Petru pri Radgoni, v Rušah, pri Sv. Janu pri Spod. Dravogradu in v Dobovi. Dne 14. sept. v Ivniku, Ljutomeru, Rogatcu, pri Sv. Ani na Krembergu in v Golobinjaku. Dne 15. sept. v Zdolah. Dne 16. sept. na Dobrni in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ptuja. (Slovensko pevsko društvo v Ptuj) uljudno naznanja vsem č. gg. poverjenikom, p. n. društvenikom in slav. slovenskemu občinstvu, da za tekoče leto 1897. odpade nameravana velika pevska slavnost in sicer zaradi mnogih narodnih slavnostij, ki so se tako slovesno in častno vršile po Spodnjem Štajarskem in v očigled prepotrebne vseslovenskega shoda, ki ga ravnokar snujejo in sklicujejo prvi slovenski rodoljubi na 14. septembra t. l. v belo Ljubljano. Redni veliki zbor pa se skliče glasom § 15 društvenih pravil v sredini meseca oktobra t. l. v Ptuj. Prihodnje leto 1898. se bode vršil gotovo veliki pevski zbor, za katerega je določil odbor naslednje pesmi: 1. Jadransko morje, moški zbor, Hajdrih. 2. Pozdrav, mešan zbor, Foerster. 3. Križaci na morji, mešan zbor, Bendl. 4. Ave Marija, sesteroglasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra, Foerster. 5. Domovini, zložil S. Gregorčič, uglasbil Fr. S. Vilhar, novost, moški zbor, od društva s častnim darilom nagrajena pesem. 6. Domovini, zložil S. Gregorčič, uglasbil Pahor, novost, mešan zbor, od društva obdarjen s častnim darilom. Vsak izvršujoč društvenik dobi v roke za vsako izmed prej navedenih in določenih pesmij partituro v obliki velike osmerke. Zajedno usojamo se p. n. č. gg. poverjenikom vposlati prazne nabiralne pole za stare in nove društvenike in nabiranje društvenine za leto 1897.; nabiralne pole naj se blagovolijo vračati v zavitkih, društvenina pa s poštnimi nakaznicami društvenemu odboru v Ptuj in sicer vsa do 15. oktobra t. l. da je mogoče do glavnega zbora račun skleniti. Po vrnitvi in prejetju nabiralnih pol oziroma društvenine za leto 1897. dopošljejo se častitim

izvršujočim članom note določenih pesmij v partiturah. Iz krajev, kjer ni poverjenikov, naročajo lahko posamezni izvršujoči člani partiture naravnost pri odboru, ako pošljejo naprej 1 gld. letne društvenine. V dolgih zimskih večerih naj se izvršujoči člani, to je, častiti pevci in pevke marljivo učé in vadijo, da bo prihodnji koncert veličasten in sijajen, njegov uspeh pa velik in mogočen. Pripomnimo, da se od društva nagrajeni pesmi »Domovini« pred velikim pevskim zborom Slov. pevskega društva v Ptuj ne smeta peti oziroma izvajati pri nobeni javni narodni slavnosti.

S Slatine. (Dr. Hoisel — zdravnik.) Nedavno nas je iznenadila smrt mlade gospe nekega polkovnika. Spremila je svojega bolehnega moža v tukajšnje letovišče in se z njim nastanila v hiši belega križa, blizu sredine letovišča. Toda gospa zboli in dr. Hoisel jo zdravi nad teden, a umrje mu in še isto uro je prenesena na pokopališče v kostenjak. Ta uredba, ki je v navadi le pri kužnih boleznih, nas nemilo osupne. In res se istega dne kroži novica, da je omenjena gospa umrla za davico. Kmalu pozneje prizna to okrožni zdravnik, ko pride v nadžupnišče popravljat mrtvaškega lista, na katerem je bila zabilježena čisto druga bolezen. To postopanje dr. Hoisel-a je silno ogorčilo vse kroge, kamor je dospela vest o tem slučaju. Dežela ima namreč blizu letovišča dobro urejeno hišo za bolnike s kužnimi boleznimi. Tja bi moral dr. Hoisel vsled politične in zdravstvene uredbe poslati dotično okuženo osebo; ali so dr. Hoisel-u take postavne določbe deveta briga? Pustil je ves čas bolnico v javni hiši belega križa, kamor se shaja toliko gostov. Celo možu ni naznanil, v kaki bolezni se nahaja njegova gospa, in tako je ta vsak dan pridno zahajal med goste. Enako se je godilo s postrežnim osebjem. Strežnice okužene bolnice so stregle tudi drugim gostom, hodile po drugih raznih poslih in prišle z mnogimi v dotiko. Kaka velika nevarnost je torej pretila celemu letovišču, da se vgnezdi v njem ta nalezljiva bolezen! In politični oblasti, je-li znan ta slučaj? Ako se posameznik v zdravstvenih zadevah pregreši, če nesnago trpi v bližini letovišča, hitro se mu grozi z okori in globami; kaj pa bodo ukrenile dotične oblasti zaradi tega nečuvenga postopanja zdravstvenega svetovaleca dr. Hoisel-a?!

Od Sv. Ilja v Slov. gor. (Šulvereinska šola.) Bivam v tej fari, odkar sem na svetu, in to je že precej dolgo, ali tako žalostno pri nas še ni bilo, kakor par let sem. Poprej je vladal med nami ljubi mir, sedaj pa imamo večno rovanje, zbadanje in prepir. In vse to dela le Pistor, ali »von Pistor«, ki se je pred par leti v naši fari naselil, in je penzioniran železniški uradnik, akoravno še mlad; ta človek vam ves božji dragi dan drugega ne dela, kakor da naše občine za Pruse pripravlja. V nesrečni nemški šulverein je tako dolgo dregal, da je ta pri nas napravil nemško šolo, enotistih, ki imajo našim otrokom iz src trgati ljubezen do katoliške vere, do slovenskega jezika in do našega cesarja. Nemškemu šulvereinu pa se pre godi slabo, tako sem že večkrat bral, in zavoljo tega svojih otročaje, to je svojih takozvanih šol ne more več vzdrževati in gleda, da jih obeša občinam na vrat, kakor je hotel storiti v Pekrah. Deželni in mariborski okrajni šolski svet mu pri tem bratsko pomagata. Pekračani so se po dolgih rekurzih ponujene dobrote vendar obranili, in nemške šole bo tam sedaj v jeseni konec. Tako hoče nemški šulverein tudi nam svojo šolo obesiti, to se pravi, hišo obdrži on, popravljati bi jo morali mi, le prostor v hiši nam da in zraven še par goldinarjev, mi pa bi mu za-to morali dati in na večno dajati duše svojih lastnih otrok; šola bi namreč naj ostala trdo nemška, kakor doslej, in ker bi šola bila javna, silila bi

nas šolska oblast s kaznimi, da svoje otroke pošiljamo v ta pekel. Prihodnji četrtek in petek bo gosp. okrajni glavar sam pri nas in stariši smo pozvani, da pridemo pred njega. Sofarmani! Recimo gosp. okrajnemu glavarju enoglasno, da nam ni mar, svojih otrok v prusko žrelo metati in čast šentiljskega farmana prodati; mi si bomo za svoje otroke z božjo pomočjo sami skrbeli in sicer tako, kakor spoznamo, da je prav; nemški šulverein pa naj pri nas šila in kopita pobere in gre, od koder je prišel!

Iz kozjanskega okraja. (Nas okrajni odbor.) Še nikdar nisem tako radostnega srca prijel za pero, kakor danes. Ugodno so se zvršile volitve v okrajni zastop, še ugodnejše dne 30. avgusta v okrajni odbor. V poldrugi uri se je izvolil načelnik in ves odbor, dočim so druga leta volili do noči. Sloga, edinost je pripomogla k tej sijajni zmagi. Načelnikom je izvoljen neumorno delavni župnik pištanski, č. g. Marko Tomazič, z 22 glasovi, g. F. Fehr pa jih je dobil 7; namestnikom g. Fr. Guček, gostilničar v Kozjem. Drugi odborniki so tudi sami Slovenci ter so naslednji: gosp. Kunej Ferd., veleposestnik v Št. Petru, Horvat Miha, posestnik v Kozjem, Vrečko Martin na Prevorji, Levstik Fr. v Podsredi in Bovha Jakob z Buč. Ožja volitev je bila le jedna, vršča se med Ant. Maček in Fr. Levstik. — Ob 8. uri so se sešli okrajni zastopniki pri g. Fr. Gučku ter se domenili; zato je šlo tako gladko. Kmalu po volitvi so zagromeli topiči, naznanjajoč sijajno zmago. Navdušenje je nepopisno, radost velika. Čast Vam, vrli zastopniki kozjanskega okraja! Strli ste raz sebe nemški jarem, o saj Vas je dolgo tlačil. Vsemu svetu ste pokazali pa tudi, da ste katoliški Slovenci, ker ste si na čelo postavili katoliškega duhovnika. Le tako naprej, vse za vero, dom, cesarja!

Iz Ljutomera. (Otroška veselica.) Prav dobro se je obnesla v nedeljo, dne 29. avgusta veselica ljutomerskih slovenskih šolarjev. Tamburali, na gosli igrali, peli in deklamovali so mali šolarčki, da jih je bilo veselje poslušati. V mali, pa otrokom zelo primerni igrici: »Dragocena posoda ali sestrinska ljubezen« so se tri učenke skazale kot izvrstne igralko. Videlo se je iz vsega, kaj zmoreta trud in vstrajnost učiteljstva in učencev. Zato je gotovo vsem iz srca govoril šolski ogleda g. Ivan Kukovec, ko je izrekel slavnemu učiteljstvu in seobno vodji tamburašev gosp. Fr. Čehu in gdč. Erni Razlag pristrčno zahvalo za tako prijetno zabavo. Povoljna pa je bila veselica tudi v denarnem oziru. Nabralo se je prostovoljnih doneskov za nakup šolarskih zastav 50 fl. Še nekaj dobrotnikov Bog nakloni, in ljutomerski šolarji bodo imeli, kar si želijo: cerkveno in šolsko zastavo.

Iz Konjic. (Kako delajo nasprotniki) v našem trgu, pokazalo se je dne 28. in 29. avgusta. V soboto, dne 28. avgusta dopoldne se je blagoslovila nemška šola in zvečer je napravila nemško misleča druhal baklado in razgrajala po celem trgu. Pri vsaki slovenski hiši so kričali »heil« ali pa »Heil und Sieg, den Bindischen auf den Strick!« — Drugi dan v nedeljo popoldne pa je šla nemška šolska mladina po trgu in potem na livado, kjer so jih odrasli pričakovali in tam priredili veselico. Prav žalostno je, da se je videlo toliko slovenskih otrok med nemško mladino, pri kateri se je opazil tudi črno-rudeči-zolti trak. Lep vzgled daje tukajšnji nemški učitelj S..... svoji mladini, da jej dovoli kaj tacega! A pustimo to v miru, vrnimo se zopet nazaj k našim baklonoscem, med katerimi je bil v prvi vrsti naš pek S....., ki je nosil konjiško nemško zastavo. — Kmetje! Glejmo, kaj nam preti v nemških Konjicah: »Den Bindischen auf den Strick!«

Nič se ne bojmo, le držimo se gesla »Svoji k svojim!«, da se nam ne bode treba pripravljati na vislice.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se v soboto povrnili z Moravskega, v torek pa k sebi poklicali vse ministre na posvetovanje. — Kaj vse je zadnje dni minolega tedna sklenil pododsek desnice z grofom Badenijem, se ne ve. To je gotovo, da je krščansko-slovenska večina državnega zbora še vedno lepo edina in da si ne pusti meniti nič tebi nič rok vezati.

Češko. V soboto so imeli v Pragi češki konservativni veleposestniki volilski shod in so zaupanje izrekli svojim državnim poslancem. — V nedeljo pa je bilo v Pragi 660 zastopnikov čeških mest in okrajev. Vsprejeli so resolucijo, da je cilj vse češke politike neodvisnost in samostalnost dežel češke krone v okviru habsburškega cesarstva.

Solnograško. Umrli je cesarski namestnik grof Žiga Thun, vrl katoliški mož. — Te dni je v Solnogradu shod nemških obrtnikov, katere pa bore malo skrbijo razne obrti, ampak samo nemštvo.

Štajarsko. Namesto pok. Morreta je v Lipnici deželni poslanec bil izvoljen z veliko večino glasov baron Rokitsky. Girstmayrjev Francel je žalostno propadel; poprej so mu Lipničani obljubili, da ga bodo vsi volili, zdaj pa ondi brž enega glasu ni ujel. Ali Francel to breo razume?

Koroško. Nadvojvoda Franc Ferdinand rad biva v tej deželi; zdaj se mudi v Löllingu. — Katol. pol. in gospodarsko društvo za Slovence priredi dne 19. sept. shod pri D. Mariji na Zili. — Blizu Žihpolj so včeraj šudmarkovci iz Šmartna in Borovelj napravili velik dirindaj.

Kranjsko. Poljedelski minister, grof Ledebur, je v soboto bil v Idriji, v nedeljo pa v Ljubljani. — Umrli je deželni poslanec g. Matej Lavrenčič. — V Železnikih so ustanovili konsumno društvo v korist ubogim delavcem. — V Vinici so včeraj odkrili spominsko ploščo pok. Ivanu Tomšiču.

Primorsko. Slovenci v Gorici še vedno nimajo take ljudske šole, kakoršno bi morali imeti. — Tržaško sodišče je obsodilo 6 Slovencev s Proseka na 4—12 mesecev zapora, ker so po izvolitvi Mauronerja metali kamenje v lahonske hiše.

Hrvaško. Dne 3. sept. se je zaključil sabor, ko je bil vsprejel adresni načrt vladne večine in izvolil madjaronske poslance za ogerski državni zbor. — V Zagrebu so socijalisti natepli narodne delavce, ker so le-ti klicali: »Živila Hrvatska!«

Ogersko. Dne 20. sept. pride nemški cesar Viljem v Budapešto. Za vsprejem sme mesto izdati 80 tisoč fl. — Rečani se vrio branijo vsprejeti ogerski civilnopravni red. Za Reko so sicer Madjari veliko storili, vendar vse samo zato, da mesto pomadjarijo, naš Trst pa oskodujejo.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. že zopet spisujejo novo encikliko ali okrožno pismo v čast D. Mariji, kraljici sv. rožnega venca.

Nemško. Laški kralj se je s cesarjem Viljemom sešel v Homburgu pri velikih vojaških vajah. Kralja je spremljal vnanji minister Visconti. Pri obedu sta oba vladarja povdarjala potrebo evropskega miru.